EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.6.2024
COM(2024) 608 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Grækenlands økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 608 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Grækenlands økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97[1], særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[3] om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af EU. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager den til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, som navnlig skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i EU og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

---

1 EUT L, 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

(2) REPowerEU-forordningen[4], der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af EU's afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af EU's energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Grækenland tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(3) Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen meddelelsen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030"[5] for at give input til den politiske beslutningstagning og skabe gode rammebetingelser for at øge væksten. I meddelelsen opstilles der ni gensidigt forstærkende indsatsområder til fremme af konkurrenceevnen. Blandt disse indsatsområder udgør adgang til privat kapital, forskning og innovation, uddannelse og færdigheder og det indre marked særligt vigtige politiske prioriteter, som bør være genstand for reformer og investeringer med henblik på at håndtere de aktuelle produktivitetsmæssige udfordringer og styrke EU's og medlemsstaternes langsigtede konkurrenceevne. Den 14. februar 2024 fulgte Kommissionen op på denne meddelelse med årsrapporten om det indre marked og konkurrenceevnen[6]. I rapporten gennemgås de konkurrencemæssige styrker og udfordringer, der præger Europas indre marked, og der gøres status over den årlige udvikling med udgangspunkt de ni udpegede indsatsområder for konkurrenceevnen.

(4) Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024[7], som markerede starten på det europæiske semester 2024 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte prioriteterne i undersøgelsen, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed, den 22. marts 2024. Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2024, hvori Grækenland blev udpeget som en af de medlemsstater, der kan være berørt eller kan være i risiko for at blive berørt af ubalancer, og for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen en udtalelse om Grækenlands udkast til budgetplan 2024. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som Rådet vedtog den 12. april 2024, samt forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2024 med en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, som Rådet vedtog den 11. marts 2024.

(5) Den 30. april 2024 trådte EU's nye ramme for økonomisk styring i kraft. Rammen omfatter Europa-Parlamentets og Rådets nye forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97. Den omfatter også den ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 om gennemførelse af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og det ændrede direktiv 2011/85/EU om

---

4 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

medlemsstaternes budgetmæssige rammer[8]. Formålet med den nye ramme er at sikre holdbarhed af den offentlige gæld samt bæredygtig og inklusiv vækst gennem gradvis finanspolitisk konsolidering samt reformer og investeringer. Den fremmer det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. De nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag indeholder en medlemsstats finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en periode på fire eller fem år, afhængigt af den normale varighed af den pågældende medlemsstats valgperiode. Nettoudgiftskursen[9] i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag bør stemme overens med kravene i forordning (EU) 2024/1263, herunder kravet om, at den offentlige gæld skal fastholdes eller bringes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden eller forblive på et forsvarligt niveau under 60 % af BNP, og at det offentlige underskud skal bringes og/eller fastholdes under referenceværdien på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordning (EU) 2024/1263, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år. Til støtte for udarbejdelsen af planerne vil Kommissionen den [21. juni] 2024 udstede vejledning til medlemsstaterne vedrørende indholdet af planerne og de efterfølgende årlige statusrapporter, som de skal forelægge, og i overensstemmelse med artikel 5 i forordning (EU) 2024/1263 vil den meddele dem teknisk vejledning om den finanspolitiske tilpasning (en referencekurs og tekniske oplysninger, hvor det er relevant). Medlemsstaterne skal forelægge deres mellemfristede planer for finans- og strukturpoliske tiltag senest den 20. september 2024, medmindre medlemsstaten og Kommissionen bliver enige om at forlænge fristen med en rimelig periode. Medlemsstaterne skal sørge for at inddrage deres nationale parlamenter og høre uafhængige finanspolitiske institutioner, arbejdsmarkedets parter og andre nationale interessenter, alt efter omstændighederne.

(6) I 2024 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023 er fortsat lige relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

---

[8] Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) og Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[9] Nettoudgifter som defineret i artikel 2 i Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Nettoudgifter er offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(7) Den 27. april 2021 indgav Grækenland sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 13. juli 2021 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan[10], som blev ændret den 8. december 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU[11]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Grækenland på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(8) Den 30. april 2024 forelagde Grækenland sit nationale reformprogram 2024 og sit stabilitetsprogram 2024 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. Det nationale reformprogram 2024 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Grækenlands halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(9) Den 19. juni 2024 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for 2024 for Grækenland[12]. Heri foretages der en vurdering af Grækenlands fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2023, og der gøres status over Grækenlands gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Grækenlands fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

(10) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Grækenland i henhold til artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De væsentligste resultater af Kommissionens undersøgelse af de makroøkonomiske sårbarheder i Grækenland med henblik på nævnte forordning blev offentliggjort i marts 2024[13]. Den 19. juni 2024 konkluderede Kommissionen, at Grækenland er berørt af makroøkonomiske ubalancer efter at konstateret uforholdsmæssigt store ubalancer i 2023. Grækenland står navnlig over for sårbarheder relateret til høj offentlig gæld og store misligholdte lån i en situation med høj arbejdsløshed, som fortsat er relevante, men som er aftaget markant og forventes at aftage yderligere, selv om stillingen over for udlandet fortsat er svag.

---

10 Rådets gennemførelsesafgørelse af 13. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan ((ST10152/2021).

11 Rådets gennemførelsesafgørelse af 8. december 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 13. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Grækenlands genopretnings- og resiliensplan (ST15831/1/2023).

12 SWD(2024) 608 final.

13 SWD(2024) 102 final.

Den offentlige gældskvote er fortsat med at falde, og selv om den fortsat er høj med næsten 162 % i 2023, synes de kortsigtede risici for gældsholdbarheden at være begrænsede. Den nominelle vækst i BNP har været en vigtig drivkraft bag den hastigt faldende gældskvote i de senere år, men den forventede yderligere forbedring af budgetsaldoen ventes at sikre, at den fortsætter med at falde. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster, som steg markant i årene 2020-2022, blev betydeligt indsnævret i 2023, men er fortsat højt på baggrund af en kraftig indenlandsk efterspørgsel. Der ventes kun marginale forbedringer af de løbende poster i år og næste år, da den robuste vækst i investeringerne ventes at holde importen på et højt niveau. Den stærkt negative nettostilling over for udlandet (NIIP) i forhold til BNP blev også forbedret sidste år som følge af den høje nominelle vækst i BNP, men den er fortsat den svageste i EU. Antallet af misligholdte lån er faldet kraftigt i de seneste år og fortsatte med at falde i 2023, men afviklingen af misligholdte lån uden for banksektoren er fortsat langsom, og de tynger derfor fortsat økonomien. Beskæftigelsen steg, og arbejdsløsheden faldt yderligere, men er stadig forholdsvis høj. Efter flere års vedholdende politiske tiltag og omfattende strukturreformer er de identificerede sårbarheder blevet tydeligt mindsket. Det er fortsat vigtigt at opretholde den forsigtige finanspolitiske kurs og fortsætte den rettidige gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen for at forbedre konkurrenceevnen og genoprette balancen i økonomien, herunder med hensyn til stillingen over for udlandet.

(11) Ifølge data valideret af Eurostat[14] faldt Grækenlands offentlige underskud fra 2,5 % af BNP i 2022 til 1,6 % i 2023, mens den offentlige gæld faldt fra 172,7 % af BNP ved udgangen af 2022 til 161,9 % ved udgangen af 2023.

(12) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet[15], at Grækenland i 2023 skulle føre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter til under den potentielle produktionsvækst[16] på mellemlang sigt, under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig blev det henstillet, at Grækenland skulle tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Grækenland at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde. Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs[17] i 2023 ekspansiv med 0,5 % af BNP i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 indebar et kontraktivt bidrag på 0,6 % af BNP til finanspolitikken, hvilket er

14 Eurostats Euroindikatorer, 22.4.2024.

15 Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Grækenlands nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 60).

16 På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2024 anslås Grækenlands potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt i 2023 nominelt til 4,5 %, målt ud fra den gennemsnitlige potentielle realvækst over 10 år og BNP-deflatoren for 2023.

17 Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem der finansieres nationalt, og dem der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden (og ekskl. midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen) og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.

i overensstemmelse med Rådets henstilling. Det kontraktive bidrag fra nationalt finansierede primære løbende udgifter skyldes hovedsageligt de reducerede omkostninger ved de (målrettede og generelle) nødstøtteforanstaltninger til husholdninger og virksomheder som reaktion på energiprisstigninger (med 2,7 % af BNP). De vigtigste drivkræfter bag væksten i de nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) var sociale overførsler, herunder pensioner. Udgifter finansieret af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde beløb sig til 2,5 % af BNP i 2023. Nationalt finansierede investeringer udgjorde 2,6 % af BNP i 2023, hvilket svarer til en stigning på 0,2 procentpoint i forhold til 2022. Grækenland finansierede yderligere investeringer gennem genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde. Grækenland finansierede offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed såsom støtte til udbredelsen af nye vedvarende energikilder til elnettet, der fremmes gennem opgradering af transmissionsinfrastrukturen og ydelse af finansiel bistand til SMV'er med henblik på at indføre digitale løsninger, som finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

(13) De centrale prognoser i stabilitetsprogrammet 2024 kan opsummeres som følger. Ifølge det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, vil det reale BNP stige med 2,5 % i 2024 og 2,6 % i 2025, mens HICP-inflationen vil være på 2,6 % i 2024 og 2,0 % i 2025. Det offentlige underskud ventes at falde til 1,2 % af BNP i 2024 og 0,9 % af BNP i 2025, mens den offentlige gældskvote ventes at stige til 152,7 % ved udgangen af 2024 og 146,3 % ved udgangen af 2025. Stabilitetsprogrammet indeholder ingen budgetfremskrivninger efter 2025.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det reale BNP at stige med 2,2 % i 2024 og 2,3 % i 2025, mens HICP-inflationen ventes at være på 2,8 % i 2024 og 2,1 % i 2025.

(15) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige underskud at udgøre 1,2 % af BNP i 2024, mens den offentlige gældskvote vil falde til 153,9 % ved udgangen af 2024. Faldet i underskuddet i 2024 afspejler hovedsagelig den afdæmpede vækst i de sociale ydelser i forhold til væksten i indtægterne. Ifølge Kommissionens skøn vil finanspolitikken være ekspansiv med 0,3 % af BNP i 2024.

(16) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter via ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten svarende til 151 % af BNP i 2024 sammenlignet med 1,0 % i 2023. De udgifter, der finansieres med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Grækenlands offentlige saldo og offentlige gæld. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes under 0,1 % af BNP at blive finansieret via lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten i både 2023 og 2024.

(17) Den 14. juli 2023 henstillede Rådet[18], at Grækenland skulle sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede

[18] Rådets henstilling af 14. juli 2023 om Grækenlands nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Grækenlands stabilitetsprogram for 2023 (EUT C 312 af 1.9.2023, s. 67).

primære nettoudgifter[19] i 2024 til højst 2,6 %. Medlemsstaterne blev i forbindelse med gennemførelsen af deres budgetter for 2023 og udarbejdelsen af deres budgetter for 2024 opfordret til at tage hensyn til, at Kommissionen vil foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes Grækenlands nationalt finansierede primære nettoudgifter at stige med 1,8 % i 2024[20], hvilket er under den anbefalede maksimale vækstrate. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(18) Derudover henstillede Rådet, at Grækenland skulle træffe foranstaltninger med henblik på at afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud. Rådet præciserede endvidere, at hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, skulle Grækenland sikre, at disse er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes nettobudgetomkostningerne[21] ved energistøttenødforanstaltningerne at udgøre 0,0 % af BNP i 2023, 0,1 % i 2024 og 0,1 % i 2025. Navnlig antages det, at det forhøjede varmetilskud og tilbageførslen af den særlige afgift på diesel til landbrugerne fortsat vil være gældende i 2024 og 2025, om end med en mindre indvirkning[22]. Energistøttenødforanstaltningerne forventes afviklet hurtigst muligt i 2023 og 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling.

(19) Rådet henstillede også, at Grækenland skulle bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes de nationalt finansierede offentlige investeringer at falde til 2,4 % af BNP i 2024 fra 2,6 % af BNP i 2023. Dette skyldes timingen af programmeringsperioderne for EU's strukturfonde. Navnlig antages EU's medfinansieringssats for investeringerne under det nye program at være højere end for investeringerne i den foregående programmeringsperiode. Det fører til et fald i de medfinansierede nationale udgifter til investeringer. Den finanspolitiske tilpasning i 2024 skyldes ikke primært faldet i investeringerne. Under hensyntagen til disse faktorer vurderes de offentlige investeringer i 2024 at være i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig forventes de offentlige investeringer, der finansieres med

---

19 Primære nettoudgifter defineres som nationalt finansierede udgifter eksklusive i) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) renteudgifter, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

20 Dette tager højde for engangsforanstaltninger på 0,1 % af BNP i 2024 vedrørende udgifter til afbødning af virkningerne af naturkatastrofer (samt 0,2 % af BNP i 2023, som også vedrører udgifter som følge af naturkatastrofer). Den 14. juli 2023 henviste Rådet også til de ødelæggende oversvømmelser, der ramte Italien i maj 2023, og nåede til enighed om, at omkostningerne til direkte nødhjælp i forbindelse med disse oversvømmelser ville blive taget i betragtning i de efterfølgende vurderinger af overholdelsen og i princippet ville blive betragtet som engangsforanstaltninger og midlertidige foranstaltninger. En lignende tilgang er blevet fulgt med hensyn til oversvømmelserne i Grækenland.

21 Tallene angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger, inklusive indtægter og udgifter og, hvor det er relevant, eksklusive indtægter fra skatter og afgifter på energileverandørernes ekstraordinære fortjeneste.

22 Foranstaltninger, der ifølge Grækenland forbliver i kraft indtil udgangen af 2024, antages i princippet i Kommissionens forårsprognose 2024 også at have budgetmæssige virkninger i 2025.

EU-midler, herunder tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, at stige til 3,4 % af BNP i 2024 fra 2,5 % af BNP i 2023.

(20) På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, og under antagelse af en uændret politik forventes det offentlige underskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 at udgøre 0,8 % af BNP i 2025. Det mindre underskud i 2025 afspejler hovedsagelig faldet i renteudgifterne og den afdæmpede vækst i de offentlige lønudgifter. Den offentlige gældskvote ventes at falde til 149,3 % ved udgangen af 2025. Faldet i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig et stigende primært overskud og den nominelle vækst i BNP samt stock-flow-tilpasninger. En forsigtig finanspolitik bør også bidrage til at styrke stillingen over for udlandet.

(21) Med udgangspunkt i bedste praksis og de reformer, der er iværksæt som led i genopretnings- og resiliensplanen, herunder en ny reform, der yderligere skal styrke Grækenlands indsats for at bekæmpe skatteunddragelse, kan den skattepolitiske ramme styrkes yderligere for at sætte Grækenland i stand til at tiltrække flere investeringer og dermed mindske investeringsunderskuddet, der fortsat er betydeligt. Navnlig kunne indførelsen af et mere omfattende system med forhåndstilsagn på skatteområdet i overensstemmelse med EU's bedste praksis give skatteyderne en åben indsigt i den eksisterende skattelovgivning og dermed give investorerne større retssikkerhed. En øget indsats for at udvide kapaciteten i den uafhængige myndighed for offentlige indtægter, navnlig ved at styrke dens autonomi til at administrere og udvikle sine menneskelige ressourcer, kan desuden bidrage til at sikre en større overholdelse af skattereglerne.

(22) Grækenland har fortsat taget skridt til at modernisere sin offentlige forvaltning, men der er stadig potentiale til at øge effektiviteten yderligere. Som følge af den væsentlige tilpasning efter 2010 er den offentlige forvaltnings størrelse og omkostninger stort set blevet tilpasset EU-gennemsnittet. Grækenlands offentlige lønudgifter forblev stabile i 2023 på 10,8 % af BNP, hvilket er lidt over EU-gennemsnittet (10,2 % af BNP), og de omfatter de lønstigninger, der fandt sted for første gang siden 2010. Tilpasningen af løntillæg, herunder for stillinger med ledelsesansvar, der trådte i kraft i begyndelsen af 2024, blev anvendt i hele den offentlige forvaltning og var i overensstemmelse med den fælles lønramme. For at sikre fortsatte fremskridt er det afgørende at: i) sikre fortsat anvendelse af den fælles lønramme, samtidig med at det nuværende personaleniveau opretholdes ved fortsat at anvende "én ind, én ud"-reglen for fastansat personale, og ii) bibeholde det loft for midlertidigt ansatte, der blev indført i 2022. Genopretnings- og resiliensplanen omfatter foranstaltninger til at gøre den offentlige forvaltning mere effektiv, herunder i form af en ramme for flerniveaustyring, der blev vedtaget i 2023. For at gennemføre de forventede forbedringer i koordineringen mellem det centrale, regionale og lokale niveau forventes rammen, herunder de planlagte styringsstrukturer og informationssystemer, at træde i kraft i løbet af 2024.

(23) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er vigtigt, at der inden for denne stramme tidshorisont gøres hurtige fremskridt med den faktiske gennemførelse af planen, herunder med REPowerEU-kapitlet, for at styrke Grækenlands langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der

sikres social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i planen senest i august 2026 er det vigtigt, at Grækenland fortsætter gennemførelsen af reformer og fremskynder investeringerne ved at sætte ind over for de forsinkelser, der risikerer at opstå, og samtidig sikrer en effektiv forvaltning og en stærk administrativ kapacitet. De græske myndigheder har truffet foranstaltninger til at forbedre gennemførelsen og styrke den administrative kapacitet, og genopretnings- og resiliensplanen indeholder yderligere specifikke foranstaltninger, der forventes at bidrage til at nå målet. De særlige udfordringer for Grækenland omfatter: i) langvarige retssager med henblik på at behandle retskrav mod offentlige udbudsprocedurer, hvilket medfører risiko for forsinkelser i de planlagte investeringer efter august 2026, ii) langsom overdragelse af ejendomsrettigheder og iii) svag koordinering, især hvad angår investeringer og reformer på politikområder, der rækker uden for et enkelt ministeriums ansvarsområde. Det er fortsat vigtigt systematisk at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter for at sikre et bredt ejerskab og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(24) Som led i midtvejsgennemgangen af fondene under samhørighedspolitikken, jf. artikel 18 i forordning (EU) 2021/1060, skal Grækenland gennemgå hvert enkelt program senest i marts 2025 under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger vedtaget i 2024, og den nationale energi- og klimaplan. Denne gennemgang danner grundlaget for den endelige tildeling af EU-midler til hvert program. Grækenland har gjort fremskridt med gennemførelsen af samhørighedspolitikken og den europæiske søjle for sociale rettigheder, men der er stadig visse udfordringer. Navnlig fortsætter Grækenland med at have en langsom vækst i mere perifere regioner og betydelige forskelle mellem by- og landområder. Det er afgørende at fremskynde gennemførelsen af programmerne under samhørighedspolitikken og samtidig styrke den administrative kapacitet på nationalt og regionalt plan. De prioriteter, der er fastsat i programmet, er fortsat relevante. Navnlig er tiltag, der skal forbedre virksomhedernes evne til at innovere og have fokus på målrettet erhvervsstøtte, afgørende for at styrke konkurrenceevnen. Som led i den grønne omstilling er der behov for investeringer i affaldshåndtering for at nå målene for genanvendelse og reducere deponering. Det er afgørende at forbedre den samlede vandforvaltning, herunder vand- og spildevandsforvaltning, energiudnyttelse, digitalisering, genbrug af vand, regnvand og bæredygtig afsaltning baseret på vedvarende energikilder. Energiomstillingen kræver en større andel af vedvarende energi, lagringsløsninger og øget energieffektivitet samt bekæmpelse af energifattigdom. Det er også afgørende for at opnå kulstofneutralitet at øge andelen af ren bytransport. Programmerne under samhørighedspolitikken bør fortsat ud fra en helhedsstrategi investere i færdigheder for at gennemføre børnegarantien, fremme økonomisk overkommelige langtidsplejetjenester og socialt boligbyggeri af høj kvalitet og øge aktiveringen på arbejdsmarkedet og den sociale integration af marginaliserede samfund såsom romaer og personer med migrantbaggrund. I forbindelse med midtvejsevalueringen af programmerne under samhørighedspolitikken bør der lægges større vægt på forebyggelse af og beredskab over for klimarelaterede risici. Grækenland kan også udnytte initiativet vedrørende platformen for strategiske teknologier for Europa til at støtte den industrielle omstilling, navnlig produktion og oplagring af ren energi, grøn skibsfart og bioteknologi, og udviklingen af grønne og digitale færdigheder.

(25) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-fonde er rettet mod, står Grækenland over for en række

yderligere udfordringer i forbindelse med økonomisk vækst, lovgivningsmæssige rammer og opkvalificering af arbejdsstyrken, som vil kunne forbedre landets konkurrenceevne, hvis der bliver taget hånd om dem. Beskæftigelsesfrekvensen er voksende, men er stadig blandt de laveste i EU, og adgangen til arbejdsmarkedet er fortsat en udfordring, navnlig for kvinder og unge. På uddannelsesområdet har Grækenland i de seneste år taget skridt til at revidere læseplanerne, herunder som led i genopretnings- og resiliensplanen, og integrere en række kurser om bløde og digitale færdigheder i dem. Resultaterne inden for grundlæggende færdigheder er dog fortsat særlig lave, hvilket skader resultaterne på arbejdsmarkedet, produktiviteten og konkurrenceevnen. Dette kommer bl.a. til udtryk i 15-årige studerendes resultater inden for matematik, læsning og naturvidenskab, som er blevet kraftigt forværret siden 2012 og er blandt de laveste i EU ifølge det seneste OECD-program for international elevevaluering. Den høje og stigende andel af elever med dårlige resultater, også blandt elever fra mere gunstigt stillede miljøer, og den lave andel af toppræsterende elever tyder på, at der er strukturelle udfordringer med hensyn til uddannelsessystemets kvalitet og lighed. Grækenland rangerer også lavest blandt EU's medlemsstater med hensyn til deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, hvilket har vist sig at have en positiv indvirkning på de efterfølgende uddannelsesresultater. Grækenlands uddannelsesresultater undermineres af en række udfordringer, der er forbundet med: i) underfinansieringen af uddannelsessystemet, ii) den utilstrækkelige vægt på kompetencebaserede undervisnings- og læringsmetoder med et stærkt fokus på iværksætterfærdigheder og bløde og tværfaglige færdigheder, iii) den lave grad af selvbestemmelse i skolerne og iv) manglen på systematisk lærerevaluering.

(26) Det er fortsat vigtigt at forbedre de offentlige tjenester og øge den økonomiske, finanspolitiske og klimamæssige bæredygtighed. I den forbindelse er der mulighed for yderligere at forbedre forvaltningen af statens aktiver, herunder gennem modernisering af statsejede virksomheder og udvikling af offentlig fast ejendom. En række reformer blev gennemført med gode resultater i visse statsejede virksomheder, hvilket bidrog til at øge den operationelle fleksibilitet og kommercielle autonomi, styrke deres interne forvaltningskapacitet og forbedre deres indkøbs-, løn- og ansættelsespolitikker samt -processer. En gentagelse af en sådan praksis vil være gavnlig for andre statsejede virksomheder og kunne skabe værditilvækst i både samfundet og økonomien. Hellenic Corporation of Assets and Participations og dets datterselskaber spiller en central rolle i forvaltningen af sådanne statslige aktiver. Det overvejes, hvordan man kan gøre selskabet endnu mere effektivt, f.eks. ved at øge dets organisatoriske og funktionelle kapacitet og styrke dets operationelle autonomi og interne investeringsekspertise.

(27) Investeringerne på centralt og regionalt plan er fortsat hæmmet af den langsomme udstedelse af miljøtilladelser, bl.a. på grund af huller i lovgivningen. Miljøtilladelser er en integreret del af den overordnede licensproces for enhver type investering, og processen for opnåelse af en miljøgodkendelse er kompleks og langvarig. Navnlig findes der stadig ingen miljøklassificering for vedvarende energikilder eller betingelser for, hvornår industrielle aktiviteter med en begrænset miljøpåvirkning kan godkendes. Der skal også fastsættes kriterier for tilfælde, der kræver en forenklet tilladelsesprocedure på grund af ikkeværsentlige ændringer. Der mangler retsakter til at løse disse problemer, og derfor har de lovgivningsmæssige forbedringer, der tidligere er indført for at basere miljøtilladelser på mere rationelle og risikobaserede kriterier, ingen indvirkning. Når disse udestående retsakter er vedtaget, vil de få en væsentlig indvirkning på tidspunktet for og kvaliteten af miljøvurderingerne for både nye eller ændrede/fornyede tilladelser til de pågældende investeringer. De lovgivningsmæssige

rammer for anvendelsen af miljøvurderingseksperter fra den private sektor er på plads, men det relevante register er fortsat ikke taget i brug, og systemet er endnu ikke sat i drift. Når regelsættet er klart, dvs. når den manglende afledte ret er vedtaget, og systemet med certificerede private miljøvurderingseksperter er sat i drift, vil det styrke Grækenlands erhvervsklima ved at mindske flaskehalse i udstedelsen af miljøtilladelser og øge investorernes tillid. De ovennævnte politiske tiltag forventes at fremme investeringer, som bør øge produktiviteten og udvide eksportgrundlaget og dermed mindske importafhængigheden, forbedre vækstudsigterne og støtte genoprettelsen af balancen over for udlandet samt afviklingen af ubalancer i lagerbeholdningerne.

(28) På trods af den indsats, der er gjort, navnlig ved at øge andelen af vedvarende energi i landets samlede elproduktion, er Grækenland fortsat stærkt afhængig af fossile brændstoffer, idet olie og gas udgjorde henholdsvis 55 % og 20 % af landets energimiks i 2022. REPowerEU-kapitlet, der er føjet til Grækenlands reviderede genopretnings- og resiliensplan, indeholder en række reformer og investeringer, der forventes at fremskynde Grækenlands dekarboniseringsindsats, men der er stadig behov for yderligere tiltag for at mindske Grækenlands afhængighed af fossile brændstoffer. Grækenland har en af EU's ældste vognparker, og der anvendes fortsat kun lidt vedvarende energi inden for transport. Derfor er Grækenlands transportsektor fortsat en af de største CO2-udledere. En mere ambitiøs politik kunne sætte tonen for en hurtigere elektrificering af transportsektoren. Det bør bl.a. omfatte at udvide de kategorier af køretøjer, der i henhold til den nationale klimalov skal skifte fra forbrændings- til elmotorer, og håndhæve forbuddet mod stærkt forurenende køretøjer.

(29) De stadig hyppigere og alvorligere naturkatastrofer i Grækenland har lagt et stort pres på civilbeskyttelsessystemet. I 2023 blev Grækenland offer for alvorlige naturbrande og oversvømmelser, som krævede menneskeliv og forårsagede katastrofale skader på det naturlige miljø og omfattende skader på ejendom og infrastruktur. Investeringer i civilbeskyttelse under genopretnings- og resiliensplanen og samhørighedsfondene forventes at øge katastrofeberedskabskapaciteten. Der er dog plads til yderligere at styrke forebyggelsesindsatsen. Reformer og investeringer med henblik på at forbedre effektiviteten af tidlig varsling, klimasikring af infrastruktur og andre risikoforebyggelsesforanstaltninger kan supplere beredskabsforanstaltningerne og bidrage til at mindske de skader, som fremtidige naturkatastrofer vil forårsage. Desuden kan investeringerne omfatte foranstaltninger, der opbygger modstandsdygtigheden ved at have fokus på forebyggelse og beredskab samt anvende økosystembaserede tilgange.

(30) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem eurolandenes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2024, at eurolandene træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen vedrørende den økonomiske politik i euroområdet. For Grækenland bidrager henstilling 1, 2 og 3 til gennemførelsen af den første, anden, tredje, fjerde og femte henstilling i henstillingen vedrørende euroområdet.

(31) I lyset af Kommissionens dybdegående undersøgelse og dens konklusion om tilstedeværelsen af ubalancer afspejler henstilling 1, 2 og 3 nedenfor henstillinger i henhold til artikel 6 i forordning (EU) nr. 1176/2011. De politiske tiltag, der er omhandlet i henstilling 1, bidrager til at håndtere sårbarheder relateret til den offentlige gæld, stillingen over for udlandet og misligholdte lån. De politikker, der er omhandlet i henstilling 2 og 3, støtter den potentielle BNP-vækst og bidrager dermed

også til at efterkomme henstilling 1. Henstilling 1, 2 og 3 bidrager til dels at rette op på ubalancer, dels at gennemføre henstillingen vedrørende euroområdet, jf. betragtning 30,

HENSTILLER, at Grækenland i 2024 og 2025 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. forelægge den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid; i overensstemmelse med kravene i den reformerede stabilitets- og vækstpagt begrænse væksten i nettoudgifter[23] i 2025 til et niveau, der er nødvendigt for at bringe den offentlige gæld på en troværdig nedadgående kurs på mellemlang sigt og nedbringe det offentlige underskud i retning af traktatens referenceværdi på 3 % af BNP; fortsætte med at gøre skattesystemet mere investeringsvenligt ved at styrke dets retssikkerhed og fortsat øge skattemyndighedens operationelle autonomi til at forvalte og udvikle sine menneskelige ressourcer; sikre den offentlige forvaltnings effektivitet og samtidig sikre, at den kan tiltrække de rette færdigheder, bevare sammenhængen med den fælles lønramme og sætte rammen for flerniveaustyring i drift; sikre, at balancen over for udlandet fortsat forbedres ved at fremme en afbalanceret vækst og støtte produktive indenlandske investeringer; fortsætte med at reducere beholdningen af misligholdte lån, som indehaves af banker og kreditservicevirksomheder, herunder ved yderligere at forbedre e-auktionsprocesserne for at reducere andelen af mislykkede auktioner
2. styrke den administrative kapacitet til at forvalte EU-midler, fremskynde investeringer og opretholde momentum i gennemførelsen af reformer; afhjælpe de forsinkelser, der opstår, for at muliggøre en fortsat hurtig og effektiv gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, og sikre fuldførelse af reformer og investeringer senest i august 2026; fremskynde gennemførelsen af programmerne under samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejsgennemgangen fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, træffe foranstaltninger til bedre at dække behovene for forebyggelse af og beredskab mod klimarelaterede risici, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen
3. styrke konkurrenceevnen ved at håndtere dårlige resultater med hensyn til grundlæggende færdigheder, styrke forvaltningen af statens aktiver og færdiggøre de lovgivningsmæssige rammer for miljøtilladelser
4. mindske afhængigheden af fossile brændstoffer ved at fremskynde dekarboniseringen af transportsektoren; styrke forvaltningen af naturkatastrofer ved at indføre et effektivt system for tidlig varsling og risikoforebyggelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand

[23] I henhold til artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263 er "nettoudgifter" offentlige udgifter, eksklusive renteudgifter, diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.